

HALİLİYE BELEDİYE BAŞKANLIĞI	
GELEN EVRAKIN	Tarih : 12.02.2020
	Kayıt No
	Havale Edilen Şube
	İmza

T.C.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü GAP 15. Bölge Müdürlüğü

Sayı : 23671404-622.01-59461

24.01.2020

Konu : Talep ve Şikayetler

HALİLİYE BELEDİYE BAŞKANLIĞINA
(Haliliye/ Şanlıurfa)

Cumhuriyet tarihimizin en büyük kalkınma projesi kabul edilen GAP projesiyle toprak ve su kaynaklarımızın en etkin şekilde değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Proje ile bölgedeki sosyal ve ekonomik yapının yeniden oluşturulması ve yöre insanının refah ve gelir düzeyinin yükseltilmesi hedeflenmiştir. Hedefler doğrultusunda yatırımların büyük kısmı tamamlanarak işletmeye açılarak hizmet vermeye başlamıştır. 6200 sayılı yasa gereğince İnşa edilen bu tesislerin amaçları doğrultusunda kullanılması ve korunması gerekmektedir.

İşletmeye açılan sulama sahamız içerisinde bulunan Ana Kanal, yedek kanal, tersiyer kanalları sadece sulama hizmeti vermek üzere imal edilmiştir. Sulama tesislerinin işletme ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi amacı ile proje kriterlerine uygun olarak bakım onarım yolları da inşa edilmiş, ancak bu yollar karayolları standartlarında olmayıp umumi trafiğe açık yollar değildir. Bu nedenle servis yollarının ulaşım yolu olarak kullanılmaması, ulaşım için alternatif ulaşım yollarının açılması veya mevcut yolların bakım onarım ve tüm sorumluluğu ile ilgili kuruluş tarafından devir alınması gerekmektedir.

Bölge Müdürlüğümüz faaliyet alanında **Harran Ana Sulama kanalı 147 km, Şanlıurfa Ana Sulama Kanalı 86 km, Mardin Ana Kanalı 222 km, Suruç Sol Sahil 46 km, Suruç Sağ Sahil 24 km, Günışığı Sulama Kanalı 42 km, Yaylak Sulama Kanalı 84,5 km** olmak üzere toplam **651,5 km** uzunluğunda açık sistem Ana sulama kanalları bulunmaktadır. Bu Ana Kanallar ile 400 000 ha alana su iletilmektedir. Şehir merkezinden geçen 4 km uzunluğundaki Ana İsale Kanalı 2 m yüksekliğinde demir parmaklıklarla çevrilip üzeri dikenli tel ile çevrilmiştir. Toplam 651,5 km uzunluğundaki ana kanalların ve 2144 km uzunluğundaki tahliye kanallarının meskun mahalden geçen kısımların etrafı tel örgü ile kapatılarak, Ana Kanalların şevine, etrafındaki demir korkuluklara, tel örgülere "Kanala Girmek Tehlikeli ve Yasaktır." yazıları yazılmış ve gerekli tedbirler Bölge Müdürlüğümüz tarafından alınmış ve sürekli kontrolleri sağlanarak güvenlik uyarı tedbirlerinin yenilenmesi sağlanmaktadır.

Tarım arazilerinin amacına uygun biçimde kullanılması gereklidir. Verimli tarım arazilerinin yapılaşmaya açılması, sınırlı olan bu kaynakları tüketmeye sebep olmaktadır. Tarımsal araziler ihtiyaç duyulduğunda tarım dışı amaçlar için kullanılabilir, fakat tarım dışı amaçla kullanılan ve yapılaşmaya açılan arazilerin, tekrar tarıma kazandırılması çoğu kez olanaksızdır. Verimli tarım topraklarının iskâna açılma problemi daha çok kentsel alanlarda yaşanmaktadır. Ancak bu problemin başka bir türü ise kırsal alanlarda, çiftçilerin konut ihtiyaçları için, kendi tarım arazisinde bina yapmasıyla ortaya çıkmaktadır.

Yapılan kontroller esnasında Harran ana kanalı üzerinde özellikle sulama kanallarına paralel ve çok yakınında yerleşim merkezlerinden uzak çok sayıda yapılaşmalar olduğu görülmektedir. Dağınık yapılaşma nedeniyle meskun mahalden geçen Ana Kanallar ve

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Orjinal elektronik belge adresi: "https://evrakdogrula.dsi.gov.tr" Doğrulama Kodu: DPLV-TF14-UV28-0901

Adres : DSİ 15. Bölge Müdürlüğü Hamidiye Mah. Emniyet Cad. 63300
ŞANLIURFA
Telefon : (414) 317 50 00 Belgegeçer (Fax) : (414) 317 50 30
Kep Adresi : dsi.15blgmud@hs01.kep.tr Elektronik Ağ: www.dsi.gov.tr

Bilgi İçin:
Mehmet TEKE Veri Hazırlama Kontrol
İşletmeni
Telefon : 04143132910 - 5318
e-nosta : mehmetteke@dsi.gov.tr

Tahliye kanallarının etrafı tel örgü ve demir korkuluklarla kapatılmış olmasına rağmen söz konusunda kanallarda boğulmalar meydana gelmektedir.

Şanlıurfa'da suda boğulmaların en çok gerçekleştiği su ortamı sulama kanallarıdır (% 67,7). Sulama kanallarını, aynı oranla, baraj gölü (% 7,4) ve su çukurları (% 7,4) takip etmektedir.

Arazide Teknik elemanlarca yapılan rutin kontrol ve topoğrafik çalışmalar sonucunda; Kurumumuz tarafından, sulamaya açılan ve Sulama Birliklerine devir edilmiş, Ana kanal, Yedek kanal, Kuşaklama kanalı ve Tahliye kanalları kenarına çiftçiler tarafından, gerek Kurumumuz Kamulaştırma alanını ihlal ederek, gerekse tarım arazilerinin kanal kenarlarına yakın olan bölgelerde gayri resmi evler yaptıkları tarafımızdan gözlemlenmiştir. Kamulaştırılmış alanlara gayri resmi olarak yapılan **evler (kaçak yapılar)** sulama sezonunda çocukların, ebeveynlerinden habersiz kanala düşmelerine yaralanmalarına veya boğulmalarına neden olmaktadır.

Kurumumuz tarafından yerleşim alanları ve yerleşim alanlarına yakın olan bölgelerden geçen, **Ana kanal, Yedek kanal, Kuşaklama kanalı ve Tahliye kanalları kenarına projede olmamasına rağmen, Sulama Birliklerinin veya çiftçilerin müracaatları üzerine can ve mal kaybını önlemek amacıyla, tel örgü çekilmekte ve uyarı-ikaz levhaları bulundurulmaktadır.** Ancak tel örgü çekilen kanal kenarlarındaki, tel örgüleri yer yer yırtarak, yüzme amaçlı kullandıkları tarafımızdan gözlemlenmiştir. Ayrıca kanal kenarına gayri resmi olarak yapılan evlerin, sakinleri tarafından özellikle tahliye kanallarına evsel atıkları attıkları ve bunun sonucunda tahliyedeki geçişi sağlayan menfezlerin tıkanmasına ve su baskınlarına neden olduğu tespit edilmiştir.

Genel olarak **Kadastronun belirlediği, Mahalle yerleşim alanı dışında Tarım arazilerinde ve Kurumumuz Kamulaştırma sınırı içinde, gayri resmi olarak kaçak yapılar yaparak tarım arazilerinin küçülmesine ve Kurumumuz İşletme ve Bakım-Onarım sınırlarını ihlal ederek, suyun sevk ve idaresinde sorunlar yaşanmakta ve ayrıca yaralanma ve boğulma olaylarında, devir edilmiş tesisler olmasına rağmen; Kurumumuz suçlanmakta ve Kurumumuz hakkında maddi ve manevi tazminat davaları açılmaktadır.** Bu gibi can ve mal kayıplarını önlemek amacıyla, Tarım arazilerine ve kanal kenarına yapılan kaçak yapıların durdurulması ve vatandaşların kanal kenarlarına, yaklaşmaları ve müdahale yapmamları gerekmektedir.

Su yapıları ile etkileşim içinde olan gerçek ve tüzel kişilerin sorumlulukları ile gerçekleşmesi muhtemel zararların önlenmesine yönelik olarak su yapıları ile ilgili hizmetlerde alınacak koruyucu güvenlik tedbirlerine dair usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanan **Yönetmelik 07.11.2019 tarih ve 30941 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.** İlgili Yönetmelik yazımız ekinde sunulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik kapsamında; Arzu edilmeyen üzücü olayların meydana gelmemesi için, konunun sulama alanında ve sulama tesislerinin yakınında bulunan Mahalleler ile Şanlıurfa halkına duyurulması ve ilgili Muhtarlıkların kanala müdahale edilmemesi ile meydana gelebilecek her türlü kaza ve boğulma olaylarına karşı gerekli önlemlerin alınması, servis yollarının sivil araçlarca kullanılmamasına ilişkin uyarılmaları hususunda;

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Ahmet Ersin GÖKÇE
Bölge Müdürü

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Orjinal elektronik belge adresi: "https://evrakdogrula.dsi.gov.tr" Doğrulama Kodu: DPLV-TF14-UV28-0901

Adres : DSİ 15. Bölge Müdürlüğü Hamidiye Mah. Emniyet Cad. 63300
ŞANLIURFA
Telefon : (414) 317 50 00 Belgegeçer (Fax) : (414) 317 50 30
Kep Adresi : dsi.15blgmud@hs01.kep.tr Elektronik Ağ: www.dsi.gov.tr

Bilgi İçin:
Mehmet TEKE Veri Hazırlama Kontrol
İşletmeni
Telefon : 04143132910 - 5318
e-posta : mehmetteke@dsi.gov.tr

DAĞITIM :

Gereği:

Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanlığına
(Şanlıurfa)Akçakale Kaymakamlığına (Akçakale/
Şanlıurfa)

Bozova Kaymakamlığına (Bozova/Şanlıurfa)

Birecik Kaymakamlığına (Birecik / Şanlıurfa
)

Ceylanpınar Kaymakamlığına (Şanlıurfa)

Eyyubiye Kaymakamlığına (Şanlıurfa)

Harran Kaymakamlığına (Harran / Şanlıurfa)

Haliliye Kaymakamlığına (Paşabağı Mah.

Cumhuriyet Cad. No: 77 - Haliliye/Şanlıurfa)

Halfeti Kaymakamlığına (Halfeti/Şanlıurfa)

Hilvan Kaymakamlığına (Hilvan /Şanlıurfa)

Siverek Kaymakamlığına (Siverek /Şanlıurfa
)

Suruç Kaymakamlığına (Suruç/Şanlıurfa)

Karaköprü Kaymakamlığına (Şanlıurfa)

Viranşehir Kaymakamlığına (Viranşehir
/Şanlıurfa)Akçakale Belediye Başkanlığına (Akçakale/
Şanlıurfa)Bozova Belediye Başkanlığına (Bozova/
Şanlıurfa)Birecik Belediye Başkanlığına (Birecik /
Şanlıurfa)

Ceylanpınar Belediye Başkanlığına

(Ceylanpınar /Şanlıurfa)

Eyyubiye Belediye Başkanlığına (Eyyubiye /
Şanlıurfa)Harran Belediye Başkanlığına (Harran /
Şanlıurfa)Haliliye Belediye Başkanlığına (Haliliye/
Şanlıurfa)Hilvan Belediye Başkanlığına (Hilvan
/Şanlıurfa)Halfeti Belediye Başkanlığına (Halfeti /
Şanlıurfa)

Suruç Belediye Başkanlığına

(Suruç/Şanlıurfa)

Siverek Belediye Başkanlığına (Siverek
/Şanlıurfa)

Karaköprü Belediye Başkanlığına

Bilgi:

Şanlıurfa Valiliğine(Şanlıurfa)

Elektronik Olarak İmzalanmış Olur
ASLINA UYGUNDUR.Osman YALÇIN
Evrak Sayıt Memuru

**Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Orjinal elektronik belge adresi: 'https://evrakdogrula.dsi.gov.tr' Doğrulama Kodu: DPLV-TF14-UV28-0901**

Adres : DSİ 15. Bölge Müdürlüğü Hamidiye Mah. Emniyet Cad. 63300
ŞANLIURFA
Telefon : (414) 317 50 00 Belgegeçer (Fax) : (414) 317 50 30
Kep Adresi : dsi.15blgmud@hs01.kep.tr Elektronik Ağ: www.dsi.gov.tr

Bilgi İçin:**Mehmet TEKE Veri Hazırlama Kontrol
İşletmeni****Telefon : 04143132910 - 5318****e-posta : mehmetteke@dsi.gov.tr**

(Karaköprü / Şanlıurfa)
Viranşehir Belediye Başkanlığına
(Viranşehir /Şanlıurfa)

**Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Orjinal elektronik belge adresi: 'https://evrakdogrula.dsi.gov.tr' Doğrulama Kodu: DPLV-TF14-UV28-0901**

Adres : DSİ 15. Bölge Müdürlüğü Hamidiye Mah. Emniyet Cad. 63300
ŞANLIURFA
Telefon : (414) 317 50 00 Belgegeçer (Fax) : (414) 317 50 30
Kep Adresi : dsi.15blgmud@hs01.kep.tr Elektronik Ağ: www.dsi.gov.tr

Bilgi İçin:

Mehmet TEKE Veri Hazırlama Kontrol

İşletmeni

Telefon : 04143132910 - 5318

e-posta : mehmetteke@dsi.gov.tr

(2) DSİ Bölge Müdürlükleri ile mülki idareler, yerel yönetimler, muhtarlıklar ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları; bireyleri, çevre sakinlerini ve kamuoyunu; yazılı, görsel ve sosyal medya araçlarını kullanarak ilan, duyuru ve broşür vasıtasıyla, siren, anons ve kısa mesaj gibi yollarla; işyerleri, okullar, ibadethaneler, sosyal ve kamusal alanlar gibi yerlerde düzenlenecek etkinliklerle ve benzeri usullerle su yapılarının arz edebileceği risk ve tehlikelere ilişkin dikkat edilmesi gereken konular hakkında düzenli olarak bilgilendirir ve uyarır.

(3) Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarının ilk haftası içinde ve sulama tesislerine su verilmesi veya depolama tesislerinden herhangi bir nedenle zorunlu olarak mansaba su bırakılması öncesinde çevre sakinleri, ikinci fıkrada belirtilen vasıtalarla bilgilendirilir ve uyarılır.

(4) Hidroelektrik santraller ve barajlardan su tahliyesi öncesinde kamuoyu ve bilhassa çevre sakinleri ikinci fıkrada belirtilen vasıtalarla bilgilendirilir ve uyarılır. Suyun kademeli tahliyesi sağlanır.

Yapısal koruyucu güvenlik tedbirleri

MADDE 8 – (1) Su yapılarında alınabilecek koruyucu güvenlik tedbirlerine ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Su yapılarındaki risk ve tehlikeler; yapıların teknik özellikleri ve meskûn mahal, yol, köprü, menfez gibi tesislere olan uzaklıkları, yörenin sosyokültürel yapısı, coğrafi konumu, jeolojik yapısı, iklim koşulları ve benzeri durumlar dikkate alınarak Komisyon tarafından Rehberde göre belirlenir.

b) Su yapıları ve depolama alanlarının bulunduğu yerlere, farkındalığı artırmak üzere Rehberde belirtilen esaslara göre Komisyonca belirlenen uyarı işaret ve levhaları, sensör, kamera, sesli veya ışıklı uyarı sistemlerinden uygun görülenler yerleştirilir. Su yapıları ve depolama alanlarının Komisyonca belirlenen riskli yerlerine erişimin kısmen engellenmesi, fark edilebilirliğin sağlanması amacıyla duruma göre bariyer, tel örgü veya çit çekilmesi tedbirlerinden uygun görülenler sahaya uygulanır.

c) Su yapılarında gerekli koruyucu güvenlik tedbirleri Komisyonca belirlenir ve ilgili birim tarafından sahaya uygulanır. Tedbirlerin DSİ tarafından gerçekleştirilmesi halinde yapılan masraf, yatırım amortisman bedeli geri ödemesine tabi olan faydalananlardan DSİ'nin bağlı olduğu Bakanlıkça belirlenen fiili kullanım hisseleri oranında geri alınır. Komisyonca belirlenen koruyucu güvenlik tedbirleri DSİ Bölge Müdürlüklerinin onayının alınması kaydıyla, protokol çerçevesinde faydalananlar tarafından da gerçekleştirilebilir.

ç) Su yapılarında alınan koruyucu güvenlik tedbirlerinin kontrolü sonucunda belirlenen ihtiyaca göre yapılan bakım ve onarım masrafları tüm faydalananlardan fiili kullanım hisseleri oranında geri alınır.

(2) Yerel yönetimlerce meskûn mahalde kalan yapılara ilişkin imar düzenlemesi yapılırken su yapılarının durumu dikkate alınır. Meskûn mahalde kalan ve bu Yönetmelik kapsamındaki su yapıları ile etkileşim içinde bulunan yapılara ruhsat verilmesinden önce yerel yönetimlerce DSİ Bölge Müdürlüğünün görüşü alınır.

Kontrol

MADDE 9 – (1) Su yapılarında alınan koruyucu güvenlik tedbirleri, DSİ Bölge Müdürlüğü veya işletenler tarafından Mart, Temmuz ve Ekim aylarında olmak üzere her yıl üç defa kontrol edilir.

(2) Yapılan kontrollerin sonucu, Rehberdeki örnek tutanak esas alınarak DSİ ve işletenler tarafından raporlanır. Yapısal tedbirlerin imalatına ilişkin eksiklikler DSİ Bölge Müdürlüğü tarafından, bakım ve onarım eksiklikleri ise işletenler tarafından giderilir. İşletenler tarafından yapılan çalışmaların sonuçları ayrıca DSİ'ye bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sorumluluk

DSİ ve işletenlerin sorumluluğu

MADDE 10 – (1) Su yapılarının koruyucu güvenlik tedbirleri; ön inceleme, etüt, planlama, proje ve inşaat aşamalarında DSİ Bölge Müdürlükleri tarafından belirlenir ve uygulanır.

(2) DSİ tarafından işletilen tesislerde koruyucu güvenlik tedbirlerinin bakım, onarım ve kontrolü DSİ Bölge Müdürlükleri tarafından; işletme, bakım ve yönetim sorumluluğu devredilen tesislerde ise işletenler tarafından gerçekleştirilir.

(3) Tesislerin işletilmesi esnasında değişen şartlara bağlı olarak Rehberde yer alan açıklamalar doğrultusunda belirlenecek ilave koruyucu güvenlik tedbirleri DSİ Bölge Müdürlükleri tarafından gerçekleştirilir veya devir sözleşmesi hükümleri doğrultusunda, DSİ Bölge Müdürlüklerinin onayını almak şartıyla, işletenler tarafından gerçekleştirilir.

(4) Bu Yönetmelikle DSİ veya tesislerin işletme, bakım ve yönetim sorumluluğunu devralanlara verilen görev ve sorumluluklar, bütçe imkânları doğrultusunda hazırlanacak programlar çerçevesinde yerine getirilir.

(5) DSİ Bölge Müdürlüğü ve işletenler su yapılarında yaşanan kaza ve kayıpları, bunlara ilişkin idari ve adli süreçler ile bunların sonuçlarını kaydeder ve raporlar. İşletenler bu raporları DSİ Bölge Müdürlüklerine iletirler.

Kamu kurum ve kuruluşlarının sorumluluğu

MADDE 11 – (1) Mülki idareler, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri, köy ve mahalle muhtarlıkları ile ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları; su yapılarından kaynaklanabilecek kaza ve kayıpların önlenmesi için kendi görev ve sorumlulukları dâhilinde gereken tedbirleri alır ve bu konuda DSİ Bölge Müdürlüklerini bilgilendirir.

(2) Mülki idareler, su yapılarının neden olabileceği tehlikeler ile korunma yolları ve dikkat edilmesi gereken konular hakkında yetki alanlarında ikamet edenlere bildirimde bulunur. Okullarda, kamu kurumlarında, kamusal ve

sosyal alanlarda bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri gerçekleştirir. Lüzumu halinde yerel yönetimlerle koordineli bir şekilde su yapılarında özel güvenlik personeli veya belediye zabıta personeli görevlendirir.

(3) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve il özel idareleri, kamuoyuna yönelik bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları yapar. Baraj veya hidroelektrik santrallerden afet, taşkın yönetimi, arıza gibi olağandışı durumlarda su tahliyesi veya sulama tesislerine su verilmesi öncesinde DSİ Bölge Müdürlüğü ile koordineli bir şekilde kamuoyunu uyarır. DSİ Bölge Müdürlüğü ve mülki idare ile koordineli bir şekilde su yapılarında lüzumu halinde zabıta görevlendirir. Su yapılarının neden olabileceği tehlikeler ile korunma yolları ve dikkat edilmesi gereken konular hakkında, faaliyette bulunan, mülkiyet veya sınırlı ayni hak sahibi olan kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarına bildirimde bulunur.

(4) Köy ve mahalle muhtarlıkları, su yapılarının neden olabileceği tehlikeler ile korunma yolları ve dikkat edilmesi gereken konular hakkında duyuru ve ilan gibi yollarla ya da yazılı ve sözlü olarak veya uygun diğer vasıtalarla köy veya mahalle halkını uyarır.

(5) Kamu kurum ve kuruluşları, su yapıları ile ilgili ya da su yapılarında veya koruma alanlarında gerçekleştirdikleri çalışmalarında ve yaptıkları faaliyetlerde kişilerin ve çevrenin zarar görmemesi, hayat ve mülkiyet haklarının korunması için gerekli koruyucu güvenlik tedbirlerini Rehberine uygun olarak alırlar.

(6) Yerel yönetimler, su yapılarının inşa edildiği dönemde meskûn mahal olmayan, ancak daha sonra meskûn mahal sınırlarında kalan yerlerde gerekli koruyucu güvenlik tedbirlerini, DSİ Bölge Müdürlüklerinin görüşleri doğrultusunda alırlar.

(7) Kamu kurum ve kuruluşlarının, ilgili diğer mevzuattan, sözleşmelerden ve taahhütlerinden kaynaklanan sorumlulukları saklıdır.

Gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin sorumluluğu

MADDE 12 – (1) Gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri; ilgili mevzuata uymak ve DSİ, mülki idareler, yerel yönetimler, kolluk görevlileri, muhtarlıklar ve ilgili diğer makamların uyarılarını dikkate almak, tehlikeli olabilecek ya da kazayla sonuçlanabilecek tutum ve davranışlardan kaçınmakla yükümlüdürler. Bu yükümlülüklere uyulmadığı takdirde ortaya çıkacak kayıp ve zararlardan kişiler ihmalleri oranında sorumludur.

(2) Gerçek kişiler kendileri ile gözetim ve denetimleri altında bulunan diğer kişilerin tehlike ve kazaya maruz kalmamaları, zarara uğramamaları için gereken dikkat ve özeni göstermek ve tedbirleri almakla yükümlüdür.

(3) Gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, su yapıları ile ilgili ya da su yapılarında veya koruma alanlarında gerçekleştirdikleri çalışmalarında ve yaptıkları faaliyetlerde üçüncü kişilerin zarar görmemesi, hayat ve mülkiyet haklarının korunması için gerekli koruyucu güvenlik tedbirlerini DSİ Bölge Müdürlüklerinin görüş ve talimatları doğrultusunda alırlar.

(4) Gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin, ilgili diğer mevzuattan, sözleşmelerden ve taahhütlerinden kaynaklanan sorumlulukları saklıdır.

Amaç dışı kullanım

MADDE 13 – (1) Mülkiyeti DSİ'ye ait olan su yapıları ile servis yolları ve diğer unsurları amacı dışında kullanılamaz. Bunların zorunlu nedenlerle amaç dışı kullanımı halinde; koruyucu güvenlik tedbirleri, kullanan kişi veya kamu kurum ve kuruluşlarınca alınır. Amaç dışı kullanımdan kaynaklanan zararlardan, amacı dışında kullanan kişi veya kamu kurum ve kuruluşları sorumludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Planlama, proje, inşa ve işletme aşamasındaki su yapıları

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Planlama ve proje aşamasında olan su yapılarında, bu Yönetmelik ve eki Rehberine göre koruyucu güvenlik tedbirleri yeniden değerlendirilir ve gerekli görülen yapısal koruyucu güvenlik tedbirleri proje kapsamına alınır.

b) İnşa ve işletme aşamasında olan su yapılarında, bu Yönetmelik ve eki Rehberine göre koruyucu güvenlik tedbirleri yeniden değerlendirilir ve gerekli görülen yapısal koruyucu güvenlik tedbirleri alınır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Devlet Su İşleri Genel Müdürü yürütür.

Eki için tıklayınız.

(2) DSİ Bölge Müdürlükleri ile mülki idareler, yerel yönetimler, muhtarlıklar ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları; bireyleri, çevre sakinlerini ve kamuoyunu; yazılı, görsel ve sosyal medya araçlarını kullanarak ilan, duyuru ve broşür vasıtasıyla, siren, anons ve kısa mesaj gibi yollarla; işyerleri, okullar, ibadethaneler, sosyal ve kamusal alanlar gibi yerlerde düzenlenecek etkinliklerle ve benzeri usullerle su yapılarının arz edebileceği risk ve tehlikelere ilişkin dikkat edilmesi gereken konular hakkında düzenli olarak bilgilendirir ve uyarır.

(3) Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarının ilk haftası içinde ve sulama tesislerine su verilmesi veya depolama tesislerinden herhangi bir nedenle zorunlu olarak mansaba su bırakılması öncesinde çevre sakinleri, ikinci fıkrada belirtilen vasıtalarla bilgilendirilir ve uyarılır.

(4) Hidroelektrik santraller ve barajlardan su tahliyesi öncesinde kamuoyu ve bilhassa çevre sakinleri ikinci fıkrada belirtilen vasıtalarla bilgilendirilir ve uyarılır. Suyun kademeli tahliyesi sağlanır.

Yapısal koruyucu güvenlik tedbirleri

MADDE 8 – (1) Su yapılarında alınabilecek koruyucu güvenlik tedbirlerine ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Su yapılarındaki risk ve tehlikeler; yapıların teknik özellikleri ve meskûn mahal, yol, köprü, menfez gibi tesislere olan uzaklıkları, yörenin sosyokültürel yapısı, coğrafi konumu, jeolojik yapısı, iklim koşulları ve benzeri durumlar dikkate alınarak Komisyon tarafından Rehberde göre belirlenir.

b) Su yapıları ve depolama alanlarının bulunduğu yerlere, farkındalığı artırmak üzere Rehberde belirtilen esaslara göre Komisyonca belirlenen uyarı işaret ve levhaları, sensör, kamera, sesli veya ışıklı uyarı sistemlerinden uygun görülenler yerleştirilir. Su yapıları ve depolama alanlarının Komisyonca belirlenen riskli yerlerine erişimin kısmen engellenmesi, fark edilebilirliğin sağlanması amacıyla duruma göre bariyer, tel örgü veya çit çekilmesi tedbirlerinden uygun görülenler sahaya uygulanır.

c) Su yapılarında gerekli koruyucu güvenlik tedbirleri Komisyonca belirlenir ve ilgili birim tarafından sahaya uygulanır. Tedbirlerin DSİ tarafından gerçekleştirilmesi halinde yapılan masraf, yatırım amortisman bedeli geri ödemesine tabi olan faydalananlardan DSİ'nin bağlı olduğu Bakanlıkça belirlenen fiili kullanım hisseleri oranında geri alınır. Komisyonca belirlenen koruyucu güvenlik tedbirleri DSİ Bölge Müdürlüklerinin onayının alınması kaydıyla, protokol çerçevesinde faydalananlar tarafından da gerçekleştirilebilir.

ç) Su yapılarında alınan koruyucu güvenlik tedbirlerinin kontrolü sonucunda belirlenen ihtiyaca göre yapılan bakım ve onarım masrafları tüm faydalananlardan fiili kullanım hisseleri oranında geri alınır.

(2) Yerel yönetimlerce meskûn mahalde kalan yapılara ilişkin imar düzenlemesi yapılırken su yapılarının durumu dikkate alınır. Meskûn mahalde kalan ve bu Yönetmelik kapsamındaki su yapıları ile etkileşim içinde bulunan yapılara ruhsat verilmesinden önce yerel yönetimlerce DSİ Bölge Müdürlüğünün görüşü alınır.

Kontrol

MADDE 9 – (1) Su yapılarında alınan koruyucu güvenlik tedbirleri, DSİ Bölge Müdürlüğü veya işletenler tarafından Mart, Temmuz ve Ekim aylarında olmak üzere her yıl üç defa kontrol edilir.

(2) Yapılan kontrollerin sonucu, Rehberdeki örnek tutanak esas alınarak DSİ ve işletenler tarafından raporlanır. Yapısal tedbirlerin imalatına ilişkin eksiklikler DSİ Bölge Müdürlüğü tarafından, bakım ve onarım eksiklikleri ise işletenler tarafından giderilir. İşletenler tarafından yapılan çalışmaların sonuçları ayrıca DSİ'ye bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sorumluluk

DSİ ve işletenlerin sorumluluğu

MADDE 10 – (1) Su yapılarının koruyucu güvenlik tedbirleri; ön inceleme, etüt, planlama, proje ve inşaat aşamalarında DSİ Bölge Müdürlükleri tarafından belirlenir ve uygulanır.

(2) DSİ tarafından işletilen tesislerde koruyucu güvenlik tedbirlerinin bakım, onarım ve kontrolü DSİ Bölge Müdürlükleri tarafından; işletme, bakım ve yönetim sorumluluğu devredilen tesislerde ise işletenler tarafından gerçekleştirilir.

(3) Tesislerin işletilmesi esnasında değişen şartlara bağlı olarak Rehberde yer alan açıklamalar doğrultusunda belirlenecek ilave koruyucu güvenlik tedbirleri DSİ Bölge Müdürlükleri tarafından gerçekleştirilir veya devir sözleşmesi hükümleri doğrultusunda, DSİ Bölge Müdürlüklerinin onayını almak şartıyla, işletenler tarafından gerçekleştirilir.

(4) Bu Yönetmelikle DSİ veya tesislerin işletme, bakım ve yönetim sorumluluğunu devralanlara verilen görev ve sorumluluklar, bütçe imkânları doğrultusunda hazırlanacak programlar çerçevesinde yerine getirilir.

(5) DSİ Bölge Müdürlüğü ve işletenler su yapılarında yaşanan kaza ve kayıpları, bunlara ilişkin idari ve adli süreçler ile bunların sonuçlarını kaydeder ve raporlar. İşletenler bu raporları DSİ Bölge Müdürlüklerine iletirler.

Kamu kurum ve kuruluşlarının sorumluluğu

MADDE 11 – (1) Mülki idareler, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri, köy ve mahalle muhtarlıkları ile ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları; su yapılarından kaynaklanabilecek kaza ve kayıpların önlenmesi için kendi görev ve sorumlulukları dâhilinde gereken tedbirleri alır ve bu konuda DSİ Bölge Müdürlüklerini bilgilendirir.

(2) Mülki idareler, su yapılarının neden olabileceği tehlikeler ile korunma yolları ve dikkat edilmesi gereken konular hakkında yetki alanlarında ikamet edenlere bildirimde bulunur. Okullarda, kamu kurumlarında, kamusal ve

sosyal alanlarda bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri gerçekleştirir. Lüzumu halinde yerel yönetimlerle koordineli bir şekilde su yapılarında özel güvenlik personeli veya belediye zabıta personeli görevlendirir.

(3) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve il özel idareleri, kamuoyuna yönelik bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları yapar. Baraj veya hidroelektrik santrallerden afet, taşkın yönetimi, arıza gibi olağandışı durumlarda su tahliyesi veya sulama tesislerine su verilmesi öncesinde DSİ Bölge Müdürlüğü ile koordineli bir şekilde kamuoyunu uyarır. DSİ Bölge Müdürlüğü ve mülki idare ile koordineli bir şekilde su yapılarında lüzumu halinde zabıta görevlendirir. Su yapılarının neden olabileceği tehlikeler ile korunma yolları ve dikkat edilmesi gereken konular hakkında, faaliyette bulunan, mülkiyet veya sınırlı aynı hak sahibi olan kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarına bildirimde bulunur.

(4) Köy ve mahalle muhtarlıkları, su yapılarının neden olabileceği tehlikeler ile korunma yolları ve dikkat edilmesi gereken konular hakkında duyuru ve ilan gibi yollarla ya da yazılı ve sözlü olarak veya uygun diğer vasıtalarla köy veya mahalle halkını uyarır.

(5) Kamu kurum ve kuruluşları, su yapıları ile ilgili ya da su yapılarında veya koruma alanlarında gerçekleştirdikleri çalışmalarında ve yaptıkları faaliyetlerde kişilerin ve çevrenin zarar görmemesi, hayat ve mülkiyet haklarının korunması için gerekli koruyucu güvenlik tedbirlerini Rehberine uygun olarak alırlar.

(6) Yerel yönetimler, su yapılarının inşa edildiği dönemde meskûn mahal olmayan, ancak daha sonra meskûn mahal sınırlarında kalan yerlerde gerekli koruyucu güvenlik tedbirlerini, DSİ Bölge Müdürlüklerinin görüşleri doğrultusunda alırlar.

(7) Kamu kurum ve kuruluşlarının, ilgili diğer mevzuattan, sözleşmelerden ve taahhütlerinden kaynaklanan sorumlulukları saklıdır.

Gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin sorumluluğu

MADDE 12 – (1) Gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri; ilgili mevzuata uymak ve DSİ, mülki idareler, yerel yönetimler, kolluk görevlileri, muhtarlıklar ve ilgili diğer makamların uyarılarını dikkate almak, tehlikeli olabilecek ya da kazayla sonuçlanabilecek tutum ve davranışlardan kaçınmakla yükümlüdürler. Bu yükümlülükler uyuşmadığı takdirde ortaya çıkacak kayıp ve zararlardan kişiler ihmalleri oranında sorumludur.

(2) Gerçek kişiler kendileri ile gözetim ve denetimleri altında bulunan diğer kişilerin tehlike ve kazaya maruz kalmamaları, zarara uğramamaları için gereken dikkat ve özeni göstermek ve tedbirleri almakla yükümlüdür.

(3) Gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, su yapıları ile ilgili ya da su yapılarında veya koruma alanlarında gerçekleştirdikleri çalışmalarında ve yaptıkları faaliyetlerde üçüncü kişilerin zarar görmemesi, hayat ve mülkiyet haklarının korunması için gerekli koruyucu güvenlik tedbirlerini DSİ Bölge Müdürlüklerinin görüş ve talimatları doğrultusunda alırlar.

(4) Gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin, ilgili diğer mevzuattan, sözleşmelerden ve taahhütlerinden kaynaklanan sorumlulukları saklıdır.

Amaç dışı kullanım

MADDE 13 – (1) Mülkiyeti DSİ'ye ait olan su yapıları ile servis yolları ve diğer unsurları amacı dışında kullanılamaz. Bunların zorunlu nedenlerle amaç dışı kullanımı halinde; koruyucu güvenlik tedbirleri, kullanan kişi veya kamu kurum ve kuruluşlarınca alınır. Amaç dışı kullanımdan kaynaklanan zararlardan, amacı dışında kullanan kişi veya kamu kurum ve kuruluşları sorumludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Planlama, proje, inşa ve işletme aşamasındaki su yapıları

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Planlama ve proje aşamasında olan su yapılarında, bu Yönetmelik ve eki Rehberine göre koruyucu güvenlik tedbirleri yeniden değerlendirilir ve gerekli görülen yapısal koruyucu güvenlik tedbirleri proje kapsamına alınır.

b) İnşa ve işletme aşamasında olan su yapılarında, bu Yönetmelik ve eki Rehberine göre koruyucu güvenlik tedbirleri yeniden değerlendirilir ve gerekli görülen yapısal koruyucu güvenlik tedbirleri alınır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Devlet Su İşleri Genel Müdürü yürütür.

Eki için tıklayınız.